

Anul II.

Aiud, 10 Junie 1926.

12. JUN. 1926

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal sub îngrijirea D-lui Revizor școlar
MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
50 lei pentru comlețele școlare și parlic. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Iacob Munteanu.

Soartea ne persecută. Încă nu s'a uscat bine țărâna de pe mormântul regretatului nostru coleg Aurel Pop și iată că se deschide un nou mormânt pentru un alt coleg iubit al nostru.

N-a fost de ajuns, că am dat în acest an până acuma *cinci* vieți scumpe de învățători, ci a trebuit să mai jertfim din nou din rândurile noastre și așa destul de rărite. În același timp inima ni se strânge de durere, când vedem că aproape toți ai noștri se stâng istoviți de puteri înainte de a se putea bucura baremi vre-o câțiva ani, trăind ca penzionari o viață mai liniștită.

Anii de serviciu ai unui învățător s-au statorit la numărul de 35. Dar câți învățători ating acest număr? Foarte puțini; abia unul sau două procente! Cei mai mulți dintre învățători mor în toiul muncii; răpuși de tot felul de boale, contractate pe urma greului serviciu de luminător al neamului.

Aceste adevăruri crude s'au constatat de mult; Cu toate acestea, cei chemați nu vin într-ajutorul învățătorilor, ca să le mai reducă anii de serviciu. Nu, ci îi lasă ca să se sfârșească sleiți de toate forțele, ca niște adevărați robi osândiți la muncă silnică.

Doamne, câtă disconsiderare față de aceasta tagmă, care prin slujba ce o deprinde aduce cel mai mare serviciu patriei. Dar să nu ne plângem de soartea noastră. O merităm! O clasă de oameni, care nu știu să-și apere cu energie drepturile și interesele sale profesionale, nu e vrednică de o soartă mai bună.

Aceste gânduri dureroase m-au frământat la moartea colegului nostru iubit *Jacob Munteanu*, directorul școlii primare de stat din *Teiuș*, pe care l-am pierdut din mijlocul nostru acum la 1 Junie anul corente.

Deși îl stiam, că suferia de *inimă* de mai mulți ani, totuși mă nutriă nădejdea, că nu ne va părăși așa de timpuriu. Credeam, că se va reculege încurând, pentru ca să-și poată îndeplini mai departe frumoasa sa chemare de învățător, putând fi în același timp ocrotitorul soției sale iubite și al plăpânzilor săi *patru* copilași drăguți, pe cari trebuia să-i crească și îngrijească, ca un părinte iubitor al lor.

Astăzi însă ce desamăgire pe toți cari nădăjduiam aceste lucruri frumoase. Toate s-au nimicit și spulberat pentru totdeauna. Iubitul nostru coteș Jacob Munteanu astăzi numai este.

El a murit la vârsta de abia 47 ani, după ce a muncit neîntrerupt 29 de ani pentru binele neamului.

În fața morții lui fulgeratoare o durere grozavă ne cuprinde inima. Vedem, că moartea crudă nu ia nimic în socotină, ci fără milă stânge lumina unei familii și lasă în întunec o casă nemângăiată. Moartea neindurată n-a luat în seamă, că puterea, ce o răpește, e fundamentul, e speranța, e viitorul — e stâlful unei familii, pe care dacă îl răstoarnă poate să ruineze o casă întreagă.

La cazul acesta din cale afară de trist al morții regretatului nostru coleg Jacob Munteanu numai în învățăturile religiei noastre creștine aflăm adevărată mângăiere și alinarea durerilor noastre.

Pentru că după cum ne spune un sfânt Părinte: „*Moartea numai pentru aceia e înfricosată cari deodată cu viața pierd tot ce au avut; nu însă și pentru cei drepecți a căror fapte și vârtuși nu opun niciodată*“.

Colegul nostru Jacob Munteanu în toată viața lui a păzit poruncile Domnului. Credința i-a fost steaua conducătoare în viața lui pământească. Învățăturile s. Evanghelii i-au fost speranța și mângăierea.

Ca elev al școlii din Teiuș și Blaj, ca învățător la școala din Lapadea-Veche și Coșlariu; ca învățător-director la școala primară și școala de ucenici din Teiuș; în calitate de membru al Asociației învățătorilor și altele: cu un cuvânt în toate fazele și ocupațiunile sale private și publice a fost la datorie.

Am constatat adeseori, că el ca învățător în școală făcea foarte multă educație. El și-a dat bine seamă, că fără educație nu prețuiesc mult cunoștințele ce și le câștigă copiii în școală. De aceea își supraveghea încontinuu elevii; lăuda și încurajă faptele și pornirile lor bune; muștra și îndrepta cu blândetă greșalele și acțiunile lor rele. Argumentele lui de convingere

erau numai pildele frumoase luate din biblie și alte scrieri. El nu recurgea la nici-un fel de pedepse aspre. Cu toate aceste elevii lui îl ascultau și el era foarte mulțumit cu purtările lor.

Colegul nostru Jacob Munteanu avea o inimă foarte bună și nobilă; era blând și prevenitor față de toți. Mai era apoi un camarad neintrecut. Ținea foarte mult la colegii săi pe cari îi plăcea să-i ajute cu tot ce putea. Își iubea foarte mult legea și neamul său. Da, el a fost întotdeauna un bun și înflăcărat român.

Mi-aduc aminte, că în anul 1908 cu prilejul memorabilei alegeri dela Ighiu, neputând ajunge pe altă cale în tabăra-românească, colegul nostru Munteanu a făcut un ocol mare prin văi și păduri, trecând prin apă până'n brâu, și numai după o oboască mare de vre-o patru ore, înșelând toate posturile de gendarmj, huzari și honvezi unguri, a putut străbate în curtea unde eram noi, cari luptam pentru triumful steagului național pe care îl ridicase atunci neînfricatul nostru politician român, dl *Alexandru Vaida Voevod*.

În anul 1916, când a intrat România în războiu, Jacob Munteanu e internat dimpreună cu alți mulți Români într'o localitate dela frontiera de apus a Ungariei. După câteva luni de internare e trimis de aci în centrul Ungariei la *Szentes* spre a fi mobilizat și trimis direct la front, ca să se nimicească. Aci însă aflându-l bolnav de cord, (vechea lui boală), care l-a bâgat acum în pământ, îl dimitte definitiv acasă.

Și a muncit așa bolnav fără a se prea tângui nimenui. Numai în timpul din urmă și-a fost cerut concedin. Vai, a fost prea târziu!

Boala se înrădăcinase adânc în corpul lui altfel destul de bine închegat. Moartea i-a fost fulgerătoare. A murit într'un minut pe urma unui atac vehement la inimă.

Moartea lui o deplângem cu toții deoarece toți l-am știmat, toți l-am iubit pentru frumoasele și nobilele lui însușiri; pentru bunătatea și blândețea lui înăscută, pentru dragostea și atenținea lui față de toți.

Ne mângăiam însă cu aceea că: *Legea firii omenești este moartea și fericiți sunt aceia, cari, trăind au știut să se pregătească pentru aceea oră tainic ascunsă a sfârșitului pământesc, în care sufletul se înalță spre sferele vecinice, lăsând celorce rămân amintirea faptelor lor desăvârșite.*

Adio, dară scumpul și neuitatul nostru Coleg Jacob Munteanu. În veci amintirea ta!

Marlan Sasu.

Cărți și reviste.

1. „*Revista Generală a Invățăământului*“ : XIV, No. 5, Maiu 1926. București. Printre cuprinsul bogat și variat se află și un studiu bine scris de colegul nostru Traian Șuteu: *Recrutarea și pregătirea corpului didactic primar din Ardeal în trecut*“.
2. „*Invățăătorul*“ : VII, No. 3—4, Aprilie 1926. Cluj. Are bune articole de actualitate.
3. „*Școala și Familia*“ : I, No. 6—7, Maiu—Iunie 1926. Ghimeș-Făget, Jud. Ciuc.
4. „*Foaia Școlară*“ : II, No. 9—10, Maiu 1926. Oradea-Mare.

De ale Cooperativei noastre.

La apelul lansat pentru înscrierea de noi membrii au răspuns până acuma următorii: dl. subrevizor școlar de control *Petru Chirca* din Sebeș a semnat 10,000 lei, Dșoara învățătoare *Veturia Grozea* din Sebeș a semnat 5,000 lei, iar dșoara *Veturia Martin* învățătoare în Rădești a semnat 2000 lei.

Inmormântarea directorului Iacob Muntean.

Inmormântarea regretatului director al școalei primare de stat din Teiuș, Iacob Muntean, s-a săvârșit în după amiaza zilei de 3 a. l. c. cu o deosebită solemnitate. La orele 2 d. a. s'a prezentat la locuința mortului dl. revizor școlar *Marian Sasu*, însoțit de dnii subrevizori *Augustin Ocneanu*, *Victor Maca* și o frumoasă cunună de învățători din apropiere. Domnul revizor M. Sasu a exprimat în numele Inspectoratului, Revizoratului, învățătorimii din județ și a consiliului de administrație al Cooperativei sincere și profunde condoleanțe indureratei soții a mortului. Cu acest prilej s-a depus pe sicrin două coroane frumoase din flori naturale : una din partea învățătorimii din județ și alta din partea Consiliului de administrație al Cooperativei Învățătorilor.

Serviciul funebral s-a ținut în curtea școalei, în prezența unui public foarte numeros compus din intelectualii și țărani din localitate, elevii școalelor, apoi învățătorii din împrejurime în frunte cu domniile revizori școlari sus amintiți.

Serviciul funebral a fost celebrat de către părinții canonici din Blaj, *Iacob Popa* și *Ioan Bălan*, apoi părintele *Petru Suciu* din localitate și teologul *Pop*. Cântările sunt executate de către corul improvizat al învățătorilor sub conducerea colegilor *Iosif Marian* și *Gheorghe Spătăceanu*. În împrejurul sicriului împodobit cu multe coroane și flori, dar care ascundea rămșițele unui om, care a fost atât de bun și afabil cu toți, zic, mulțimea întreagă

lăcrima. Numai predica documentată de la urmă a parintelui canonic Bălanu a mai ușorat durerea din inimele celor prezenți.

Pe la orele 5 d. a. în cântece jalnice corpul neinsufletit alui Iacob Munteanu a fost ridicat și pus de către colegii săi pe carul mortuar. De aci a fost transportat la cimitierul bisericii române-unite, unde a fost așezat spre 'odihnă veșnică. La mormânt au mai ținut vorbiri părintele canonic Iacob Popa și revizorul Marian Sasu. Ambii au arătat frumoasele vârtuți cu cari a fost împodobit acest dascăl român, care a lăsat un mare gol în urma lui.

Fie-i țărâna ușoară, ia memoria binecuvintată.

Sirius.

Partea oficială.

No. 1603—1926.

I.

În cele următoare se comunică în întregime Ordinul Ministerului No. 53943—1926, privitor la închierea anului școlar.

În baza dispozițiilor cuprinse în art. 58 și 62 din legea asupra învățământului primar, cum și acele cuprinse în art. 98 al. II, 100 și 107 din regulamentul ei de aplicare, cu vrvire la durata anului școlar, promovarea elevilor și solemnitatea încheerii anului școlar, Ministerul a dispus să se aplice următoarele măsuri:

1.—La toate școlile primare urbane și rurale, cursurile să înceteze în ziua de 15 Iunie a. c.

2.—Începând din ziua de 18 Iunie, elevii diferitelor clase vor depune un examen sumar din obiectele principale de studiu (limba română, matematici, istorie, geografie, igienă și științe naturale), în asistența părinților elevilor și a tuturor învățătorilor școlii,

Examenele se țin câte o zi pentru fiecare clasă sau divizie a unui învățător, începând cu clasa I-a, într'o singură ședință de patru ore, cu recreațiile reglementare.

La școlile cu un singur învățător, examenul durează o zi pentru toate clasele sau diviziile; la acele cu doi învățători, două zile; la acele cu trei, trei zile, etc.

La școlile mixte, dar cu clase separate de băieți și de fete, cum se găsesc încă foarte multe în orașele mari din Transilvania, examinarea claselor de fete se va face în aceleași zile cu a claselor de băieți, pentru băieți, în asistența învățătorilor dela clasele de băieți, iar pentru fete, în asistența învățătoarelor dela clasele de fete.

Examinarea va fi numai orală și se va face de către învățătorul sau învățătoarea clasei respective, având dreptul să pună întrebări și ceilalți învățători. Prezența la examen a tuturor învățătorilor școlii este obligatorie.

La aceste examene nu se va stărui atât asupra cantității de cunoștințe înmagazinate de elevi în cursul anului, cât mai

mult asupra gradului de asimilare a acelor cunoștințe și asupra înrăuririi pe care ele au avut-o pentru mărirea puterii de gândire și de judecată a elevilor. Ele vor avea mai mult un caracter sărbătoresc, cu tendința de a stârni interesul și dragostea părinților față de școală.

3.—Promovarea elevilor dintr'o clasă întralta se face pe baza notelor trimestriale.

Pentru ca un elev să fie promovat, trebuie ca fiecare din mediile sale anuale pe grupe: *limba română*, *mateleci* (aritmetică și geometrie), *celelalte științe* (religie, istorie, geografie, științe naturale și igienă, cultura socială și învățământul civic, cunoștințe de comerț și contabilitatea), *dexterilăși* (caligrafia, desenul, cântul, educația fizică, lucrul manual (la cl. I—IV de băieți)) *lucrul de mână* și *gospodăria* (la fete), *indeletnicirile practice* (la cl. V—VII la băieți, să fie cel puțin *cinci*, neavând la nici unul din obiectele în parte din acele grupe o medie anuală inferioară lui patru; media anuală la purtare să fie cel puțin șase; iar nota la frecventare să fie cel puțin patru.

Nota la frecventare se va socoti după normele stabilite în Art. 76 din Regulamentul pentru administr. intez. a școlilor primare urbane și în Art. 83 din acel pentru administr. inter. a școlilor primare rurale.

4.—Calcularea mediilor se face după norma următoare :

a) Notele trimestriale, obținute la fiecare obiect de elevii claselor I—VI, adunate și suma împărțită prin trei, dau mediile anuale pe obiecte.

Tot astfel se capătă media anuală la purtare; iar nota la frecventare se calculează o singură dată pe an, după terminarea cursurilor, potrivit normelor stabilite la Art. 76 din regulamentul pentru administr. inter. a școlilor urbane și Art. 83 din acela al școlilor rurale.

Dacă un elev a lipsit motivat unul din trimestrele I sau II dela școală, atunci, spre a avea mediile anuale pe obiecte, se adună numai notele depe celelalte două trimestre și suma lor se împarte cu două.

b) Mediile anuale pe obiecte formează următoarele grupe :

1. *Limba română* cu subîmpărțirile sale : scrierea și exerciții gramaticale, citirea, exerciții de memorie, exerciții de compunere și exerciții de intuiție.

2. *Mateleci* : aritmetică și geometrie.

3. *Celelalte științe* : religie, istorie, geografie, științe naturale și igienă, cultura socială și învățământul civic, cunoștințe de comerț și contabilitate.

4. *Dexterilăși* : caligrafia, desenul, cântul, educația fizică, lucrul manual (la cl. I—IV de băieți).

5. *Lucrul de mână și gospodăria* (la școlile sau clasele de fete).

6. *Indeletnicirile practice* (la clasele V—VII de băieți).

7. *Disciplina*: purtarea și frecventarea.

c) Suma mediilor pe grupe, împărțită cu numărul grupelor și anume cu cinci pentru elevii din clasele I—IV și cu șase pentru elevii din clasele V—VII dela școalele de băieți și dela școalele sau clasele de fete, dă media generală de clasificare a elevului.

e) Anul școlar se se încheie la toate școalele în ziua de 29 Iunie cu o serbare școlară, care se face urmându-se normele stabilite în art. 91 și 92 din Regulamentul pentru administrarea școalelor primare urbane și art. 101 și 102 din Regulamentul pentru școalele primare rurale.

La această serbare, elevii distinși prin purtarea și silința lor la învățătură vor fi răsplătiți cu premii. Se vor socoti ca elevi distinși aceia cari vor avea media generală cel puțin opt și nici o medie anuală pe obiecte interioară lui șapte.

„f) Anul școlar se sosotește definitiv încheiat în ziua de 10 Iulie.“

Din partea noastră se adaogă, că acest ordin se poate modifica în felul următor:

Examenele mai ales la școalele cu mai mulți învățători se vor putea începe în ziua de 16 Iunie; la școalele divizate durata examenului va fi de 4 ore; la școalele cu mai mulți de 2 învățători durata examenului va varia între 2—3 ore. Noi recomandăm ca școalele cu 1—3 învățători se țină examenele în ziua de Dumineca 20 Iunie, pentruca să fie mai sărbătoresc.

Toate școalele însă vor încheia anul școlar în ziua de 29 Iunie prin obișnuita serbare școlară. Examenele la școalele cu 1 învățător vor fi prezidiate de către prezidenții comitetelor școlare, iar la școalele cu mai mulți învățători de către directorii școlari respectivi și personalul de control școlar județean.

No. 1597—1926

II

Comunicăm ordinul Ministerului No. 58528—1926 privitor la cursurile de vară.

Conform cu art. 122 al. III și art. 223 al. II din noua lege a învățământului primar și art. 306 din regulament, avem onoare a vă face cunoscut că Ministerul a aprobat ca anul acesta să se țină următoarele cursuri de vară:

1) a. Cu învățătorii stagiați, absolvenți de gimnazii și cari au doi ani de suplinire. Aceste cursuri se vor ține pe lângă școlile normale de învățători din Iași, Galați, Buzău, Pitești, Craiova, Zălău, Oradia Mare și Satu-Mare. La cursuri se vor preda 1..română, aritmetica, geometria, contabilitatea, istoria românilor geografia românilor și științele fizico naturale cu aplicațiuni la cultură și industrie în vederea aplicării acestor științe la școala primară, fizica, comerț și lucru manual; iar pentru învățătoare lucru de mână și gospodărie. La aceste cursuri nu vor lua parte decât numai acei suplinitori cari vor avea 2 ani efectiv da serviciu și vor fi recomandați de dv. ca fiind bine

notați la inspecții, cu purtări bune și aptitudini pentru cariera de învățător. În acest sens veți întocmi tablouri purtând avizul dv. și trimise prin inspectorat Ministerului cel mai târziu până la 20 Iunie. Ministerul va face în urmă repartizarea lor la curs. Cererile vor fi primite la revizorat cel mai târziu până la 10 Iunie.

b) Cu învățătorii stagiați cari au 4 ani de funcțiune efectivă și cari au urmat în anii precedenți cursul I. cu bun rezultat. Cu învățătorii ajutoși se vor ține cursuri la următoarele școli: normale de învățători: Botoșani, Piatra N. Bârlad, Constanța, Alexandria, T. Severin, Tg. Mureș, Sighet. Toți acești învățători vor continua cursuri de cultură generală într'un număr mai restrâns de ore, dându-se precădere pregătirii lor didactice; pedagogia (educația, intelectuală, morala fizică și estetica copiilor din școala primară) didactica generală, metodele speciale, practica pedagogică. Ca și cei menționați mai sus își vor înainta cererile însoțite de certificate doveditoare, că au urmat la primul curs, cel mai târziu până la 10 Iunie iar tablourile întocmite la revizorate vor fi înaintate Ministerului prin inspectoratele regionale cel mai târziu până la 20 Iunie. Repartizarea la școlile normale se vor face la Minister.

2. Cursuri pentru învățătorii care funcționează la secțiile de altă limbă a școlilor de stat se vor ține la școlile normale de învățători din C. Lung, Cluj, Târgoviște, R. Sărat, R. Valcea, Fălticeni, Timișoara și Sibiu. Acestor învățători li se vor preda limba română, istoria, geografia și dreptul constituțional conform dispozițiilor din art. 307 p. F. din regulamentul lagii.

La aceste cursuri vor fi obligați să urmeze toți învățătorii dela școlile de stat care au fost respinși la examenele de limba română ținute în anii precedenți, acei cari deși reușiți la acele examene, au făcut dovadă cu ocazia inspecțiilor, că nu posedă îndeajuns limba română precum și acei dintre învățători dela școlile confesionale minoritare cari vor voi să urmeze asemenea cursuri. Cererile pentru cei dântâi vor fi trimise la revizorat cel mai târziu până la 10 Iunie, iar pentru cei din categoria doua pentru care frecventarea cursurilor este obligatorie vor fi trecuți pe tablou la revizorat din oficiu. Aceste tablouri vor fi înaintate Ministerului prin inspectoratele regionale, cel mai târziu până la 20 Iunie.

După terminarea cursurilor toți candidații vor depune examen conform prevederilor regulamentului.

Cursurile vor începe în ziua de 10 Iulie și se vor termina la 31 August. Candidații vor avea locuința și întreținerea în școala normală. Rația de întreținere zilnică va fi de 25 lei, din partea Ministerului iar restul cu jumătate din cost rămâne să contribuie și cursiștii fiind în interesul lor. Pentru transport pe C. F. R. s'a făcut demersul convenit.